

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide csimrendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántartási
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre . . 4 frt
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . 1 „
Egyes szám ára: 10 kr.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmentetlen külde-
ményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI és HELYI-ERDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Ifj. Nagy Ferencz.

Isten csapása.

Élesre fent kaszával várta a magyar munkásosztály az ideit, jónak ígérkező aratást. A gazdaközönség már kora tavasz óta szép reménnyel telten várta a sokat ígérő napnak, az aratásnak bekövetkeztét. Már szinte hinni kezdte, hogy végre valahára jobb napok fognak derülni gazdasági tekintetben szegény házára és annak az utóbbi időben a legnagyobb nélkülözéssel küzdő munkásosztályára. Hinni kezdte, hogy nagy buzgalma, megfeszített munkája meghozza a maga gyümölcsét s a megszokott baj, a közelben lappangó kétségbeesés ha nem is mulik el teljesen, de némi tekintetben helyet enged az örömnak, a megelégedésnek.

Megjött a nyár, már több helyen megpendült a kasza, örömmel tekintett úgy a gazda, mint az arató az aranykalászosokkal borított szántóterületekre. De hogy is ne?! Hiszen a buza jó, közepes termést ígért. Pedig ez nagy szó Magyarországon! Régen dicsekedtünk már ezzel! Hogy ne esett volna hát ez is jól...

A statisztikai adatok szerint körülbelül 55 millió katasztrális hold földet vetettek el hazánkban ez évben búzával és ha holdanként csak 5 mmázsa termést számítunk, ha még figyelembe vesszük a rossz időjárást, az elemi csapások okozta károkat, még is számíthatunk vagy harminczöt millió mmázsa búzára.

A gabonárák kielégítőnek ígértek. Bátran számíthatott tehát a gazda arra, hogy az idén talán még nemcsak kamatra, de még öke-törlesztésre is jut valami csekély. Bátran számíthatott a munkás, hogy ez évben nemcsak mindennapi kenyerét lesz képes véres verejtékkel áztatott munkájával megkeresni, de marad még valami egyéb szükségleteire is; és nem kell rettegnie a télen az éhség kísértő árnyékától sem.

A statisztikai hivatal megcsinálta már a kimutatást is, megcsinálta a különbözését a múlt és a jelen évi termés között ekképen:

Tavaly hozott a buza átlag ha-

zánkban 156 millió frtot, az idén kilátásba helyeztetett 330 millió frt.

A rozs hozott távol 54 millió frtot, az idén kilátásba helyeztetett 70 millió forint.

Az árpa tavaly hozott 54 millió forintot.

Az idén kilátásba helyeztetett 84 millió.

A zab hozott tavaly 56 millió forintot.

Az idén kilátás volt 78 millió forint. Így az eredmény az lett, hogy az idei év 242 millió forinttal ígért többet mint a tavalyi.

Ez a számítás azonban csak a papíron lett meg, ám beteljesült az a régi közmondás ember tervez, Isten végez.

Beleszóltak az elemek számításunkba; megeredtek az ég csatornái és áldást hozó eső helyett a romboló viharok, jéggel verték el a gazda reményességét, a gazda és munkásosztály bizalmát a jövőre.

Nap-nap után halljuk a fájdalmas hangokat, melyek óriási zivatarokról, borzató jégverésekről, az elemek pusztításáról értesítik az ország kormányát, benne helyezvén el reményességüket a veszélyben, nem ugyan az elhárítás, hanem a lehető segély megadása tekintetében.

Megjött az országos csapás, mely kiszámíthatatlan károkat okozott a vetésekben, egész vármegyék terményeit söpörte el a pusztító zivatar, könnyezve áll a letarolt, kopár földön a gazda és munkás egyaránt, nincs, ami vigaszt nyújtson neki; — az előző bő terméssel kecsegtető föld egészen ijesztő lett a maga meztelenségében.

Ma már a csapást országosnak mondhatjuk, mert ha vannak is még egyes helyek, melyeket a féktelen vihar megkímélt; nem tudhatjuk valjon a jövő órában nem jutnak-e ezek is hasonló sorsra.

Ez a nagy országos csapás kiszámíthatatlan károkat okozott, már eddig is. Megszűnt azon reményesség, hogy az elpetyhült közélet az őszszel új pezsgésnek induljon; mert ez csak úgy lett volna remélhető, ha a gazda és munkás jól aratott volna, ekkor lett volna

föllendülés várható a nemzeti kultúra minden terén: mert csak ebből nyeri táplálékát a kereskedelem, az ipar a művészet, mert csak az teszi és teheti a gazdát hajlandóvá a költsékezésre.

Reméltük, hogy ez a jelen év folyamán be fog következni, reményünk már majdnem teljesülésbe ment, mikor egyszerre felváltotta azt a jövő sötét aggodása.

De azért ne essünk kétségbe! Inkább imádkozzunk a magyarok nagy Istenéhez áhitatosan és kérjük fiúi bizodalommal, hogy amint ezer éven keresztül megmentette ezt a hazát, ezt a nemzetet, amint ezer éven keresztül, ha sújtotta is a csapásokkal, atyai szíve mindig megkönyörült rajta, úgy könyörüljön meg most is és ne hagyjon el bennünket a megkísértés óráiban, adjon türelmet és bátorságot a csapások elviselésére; — fohászkodjunk föl hozzá:

„Óvjad Isten pusztulástól mi magyar hazánkat!”

Poór.

— Kaposvár város rdtv. rendőrkapitányához szólunk ezuttal. Távol legyen tőlünk minden akadékoskodásnak még a látszata is, vagy bármilyen rosszindulat akkor, mikor jelen alkalommal Kaposvár rdt. város rendőrkapitányának figyelmét hívjuk fel egyes oly dolgokra, a melyek már türethetlenné lettek a nagyközönségre nézve.

Ha valaki este 9 órától éjjel 12 óráig végigmegy a város utcáin, minden kapuban fog látni egy párt, az erkölcsök tekintetében nem valami kiváló konyhanimphát, katonáktól és mindenféle más efféle népségtől körülvéve; társalgásuk oly ékes és épületes, hogy még a cipőtalp is elpirul annak hallatára.

De ez mind semmi sem volna, ha legalább a járdán lehetne tőlük járni. No de ezt halandónak meg nem engedik; — gondolván magukban azért a kocsiut, menjen azon az adózó polgár. Ha azután szólani mer nekik valaki, még ezeknek áll feljebb, csak az hibázik, hogy meg nem verik az embert. Rendőrnek híre-hamva sincsen, ha segítségre hívja az ember őket, úgy elpárolognak mint a kámfor. Talán nem ártana azokat a tisztelt kaputámogató konyhai nimphákat egy kissé részoritani, hogy este kilencz óra után semmi helyük a kapukban.

Elég, ha kénytelenek vagyunk túrni az örökös verklizést és a verkliző járó 25—35 éves, erőteljes — dologkerülő, valamint

a mindenféle csavargó mindennapi erőszakoskodását, legalább este lehessünk kissé Európában is.

Ajánljuk mindezeket az igen tisztelt rendőrkapitány ur figyelmébe.

Hogyan éljenek a tüdővésztes betegek?*)

A tüdővész nem gyógyíthatatlan betegség, mint a hogy régebben gondolták. Ha jókor hozzá fognak gyógyításához, akkor a tüdővész embert meg lehet menteni.

A tüdővész gyógyításában nem az orvosság a fődolog, hanem a tüdővésznek, hogy meggyógyuljon, jó levegőben kell tartózkodnia, jól kell táplálkoznia és kerülnie kell az olyan foglalkozást, a mi neki árt.

A tüdővész embernek a rossz levegő valóságos méreg. Mindent meg kell tennie, a mire csak képes, hogy jó levegőben élhessen. A városi levegő általában ártalmas beteg tüdejű embernek, de még a szabad levegő is lehet olyan, a mit ő nem bír el. Így az olyan helyekről, a hol erős északi szél szokott fújni, a tüdővész ember men-
küljön.

Minthogy nem minden embernek van arra módja, hogy gyógyulás végett elhagyhassa az otthonát, azért igen szükséges az ilyen szegény betegek számára alkalmas vidéken olyan gyógyintézeteket állítani, a hol megerősödésükig tartózkodhassanak.

A tüdővész embereknek többnyire a gyomruk is gyenge, ezért a jó táplálkozás, a mire pedig nagy szükségük van, náluk nehezen megy. Könnyen emészthető, de erőt adó táplálékra van szükségük. Ezek között első helyen áll a tej, azután következik a hus és a jó buzakenyér.

Az ártalmas foglalkozással, ha csak lehet, egészen hagyjon fel a tüdővész és nézzon más kenyérkereset után. Vagy legalább pihenjen egy időre, a míg megerősödik.

Ha erre nincsen módja, forduljon segítségért embertársaihoz; nekik kötelességük megtenni azt, a mivel egy szegény

*) A belügyminiszter legújabb füzetéből. A szerk.

beteg embert talpra állítani és újra keresképessé tenni lehet.

Az egészséges embereknek kötelességük a betegeket segíteni; a beteg embernek pedig kötelessége arra ügyelni, hogy az ő betegsége ne tegyen mást is szerencsétlenné.

A mit a tüdővész beteg kiköphög és kiköp, abban van a betegség csirája. Ezért olyan helyen, a hol emberek tartózkodnak, a tüdővész betegnek nem szabad a padlóra vagy egyébűvé kiköpnie. A ki egészséges, az se mutasson ilyen rossz példát. A szerteszét köpködés úgy is igen utálatos, szégyenletes szokás.

Az olyan helyeken, a hol sok ember megfordul, köpőedényeket tesznek ki s máshová, mint ezekbe, nem szabad köpni. Az ilyen edényeknek a tartalmát azután vigyázva elássák vagy olyan helyre öntik, a hol senkinek sem fér hozzá.

Kinek-kinek a saját lakásán is legyen ilyen köpőedénye s a jó gazdasszony ne tűrje el, hogy az ő szobáját vagy konyháját valaki összeköpdje. Legyen is olyan tiszta az a szoba és konyha, hogy ilyen még csak eszébe se juthasson senkinek. Ez a tisztaság nem kerül pénzbe, csak gondosságra és az a jó háziasszonynak a legnagyobb dicsérete,

Korzó.

— A „Somogyi Ujság” szerkesztősége —

I.

P—r. Kari.

Lapunknak e szörnyen »lengi« területű munkatársa a »napihírek« rovatát vezeti. Roppant sokoldalú ur ember! Többek között fényesen ánzárog, lódit, füllent és keserű vizeket iszik. Ezeken kívül nyáron szabaduszó és alperes, üres óráiban, — mely naponta 24 órát tesz ki — a szerelem problémáit tanulmányozza évek óta ered-

ménytelenül. Holdfogyatkozáskor verseket farag, melyekről megye- város- és faluszerke úgy nyilatkoznak a hozzáértők, hogy Kari kolléga: »sokat ígér« tehetség!

Ezt magam is tudom. Sőt számtalanszor tapasztaltam, hogy sokat ígér és — nem keveset — hanem semmit sem ad, mikor »ferblityizálás« közben példás erényű munkatársunk finom metszésű ajkairól önkénytelenül elröppen egy sohajtásszerű, bánatos szuszogás, hogy: »hozom«...

Ilyenkor aztán temperamentumos dolgozótársunk lehajtja a fejét csüggedten, kétségbeesve és időnként jobb kezének kisujjával idegesen kapargatja a balfüle hegyét s ha néha akad egy-egy ádáz lelkületű partner, a ki nem hajlandó akceptálni a nagyjelentőségű szállóigét, hogy »hozom«, akkor érzékeny belmunkatársunk mély keserőséggel szavalni kezd »Bánk-Bánk«-ból, hogy:

»Nincs a teremtsben vesztés — csak én«! Akármelyik véresszájú szocialista ágitátor megirigyelhetné azokat a merész gesztusokat, melyeket Kari zsmnaliszta efféle »pillanatnyi« pénzmagzavarokban el tud követni. E hatásos mozdulatok különösen a zsebek tájékán fejlődnek, bámulatosan kifejezésteljesse.

Hanem hát ily »svarc« állapotban is akad egy-egy sovány mentőeszmé.

A következő percekben már Kari ujságíró megkönynyebbülve, válogatott lépésekkel, valami harci mazurkát füttyörészve rohan a sörcsarnokba, hol megszavaz magának — »előre nem látható kiadás« címén hét krigli sört

T Á R G Z A.

A narancsfa alatt.

A viruló narancsfa árnyán ültünk
Egy csudaszép decemberi napon
S fehér szírom mig hulldogált körülünk
Megittasultunk kéjes illaton...
A zsongó május langy fuvalma szállott
Kővé fagyasztó téli szél helyett
S felújított ezernyi tarka álmat,
Egy régi, régi hűnyő életet...

Mikor még minden rózsafényben égett,
Virágzó ábránd lázas hajnalán:
Csalárd szívet, konok hitetlenséget,
Ki sejtethet, hogy egykor dallanám...
Ő, mint rajongtunk minden semmisségen
S csókoltuk kéjjel édes mámorát,
A tünde álom tisztító tüzeben
Ittuk az élet lángoló borát...

.. Éreztem, ő, mint szenvedsz, reszketél te.
Forró kezem kacsódba tévedett,
A lélek tiszta ifjúsága, élte
Hagyott a cserbe' engem — tégedet...
És buslakodtunk halkan, önfeladten
És szólt szívünk: lecsújtó e jelen:
Jó asszonyom, mit érezünk mi ketten,
Csak szánalom az és nem — szerelem...

Egy szőke fiu a te lelked álma,
És az enyém; madonna-szerű lány...
De hallga, im a tenger fényes árja
Vizgyöngyöt szór a szép tavasz honán,

Mosolyba feslik minden kis virág ma,
Mint egykoron dalt csattog a madár,
— Mikéntha üdvünk újra visszaszállna,
S árad szívünkbe jöde illatár...

Találkoztunk csak volna régen, régen
E részegítő, csábító helyen...
Az ifjuság forrongó tengerében
Fogamzott volna meg a szerelem...
Minden reménynek hervadás a vége...
A te szíved s enyém is mást szeret...
A gyermekévek sugaras emléke
Sorvaszt el téged úgy, mint — engemet...

A viruló narancsfa árnyán ültünk
Egy csudaszép decemberi napon
S fehér szírom mig hulldogált körülünk
Megittasultunk kéjes illaton...
A zsongó május langy fuvalma szállott
Kővé fagyasztó téli szél helyett
S felújított ezernyi tarka álmat,
Egy régi, régi hűnyő életet...

(Lussingrande.)

Herczeg János.

Coludarz.

— A „Somogyi Ujság” eredeti tárczája. —

»Andiamo ogni giorno in barca, e più volta nella bella Coludarz.»

Kedves levélíró, csengő olasz nyelven tudatod, hogy naponta elcsónakázol Coludarz szigetére, erre a meseországára melyen nem élnek emberek, csak vadvirág, nincs vásári

zsivaj, csak madárfütty, varázslat: köd sejtetem, álmodó, titokzatos csöndesség. Elhiszem ne ed, gyakorta siklik csónakod a fényárban tündöklő tenger színén ehhez a rege-szigethez, lelked ifjú álma összeolvad e csudavilág égi fényességével... Jól tesszed. Vajha én is veled lehetnék!... Elfeledni mindent, ami zaklat: sanyaru életküzdelmet, élni a pillanat ihletének, fiatal képzelet szárnyaló, hófehér ábrándjainak, és nem tudni, hogy hátunk mögött leselkedik már a valóság méregfűlankja, mely vérünket, szívünket, életünket semmisíti meg egykoron...

Köss bokkrétát szép, himes vadvirág-ból s mosolyogjál, miként a földel boruló, világoskék égbolt, ha egy-egy rózsafüvis megvérez, szívd kábitó illatát a fűszeres légnek s hallgasd zsongó dalát a szírtel játszó tengerhabnak.

Oly sokszor visszaálmodom ezt az elhagyott, mámorban rezgő szigetet. Ugy tetszik, mintha egy lehellestzerű, rim, ritmus nélkül való költemény suhogna halkan, sejtelmesen szívemen által, valami véghetetlen, epedő bubánat... Narancsvirágnak hófehér pelyhe peregne elem s az ártatlanság csodás dallamu diadala, az örök poézis kéjes hatalma hirdetné enyészhetetlen — jövőjét, dicsőségét.

Ugy-e, mily jó ott, távol a világtól, elbolyongani a kis kőfalak között s a selymes fűvek színes, illatozó tengerében edzeni a lélek erejét, szárnyalását, tiszta, rajongó bizodalmit...

A rózsáligetek s a piroslevelű granit-fa díszlik-e még, heverész-e a fű bárso-

Minden ismerősétől megkérdezi, hogy: »mi újság? Természetesen mindenki tud valamit. Az egyik »gombamérgezés«-ről értesült, a másik egy vízbe fult tőzoltónak esetéről referál, a harmadik azt beszéli, hogy tengeri rákot fogott a kanálisban, stb...

Ezekből aztán Kari újságíró megcsinálja a rovatát, hozzáánzágolván a vízbefult tőzoltóhoz még egy finánczot is, a tengeri rákhoz két óriáskigyót, a mérges gombához pedig egy szakasz fúrvézer katonát.

A szerkesztő urnak pedig fizetni kell a »helyszínen« megjelent saját tudósítónak: fiakkert, eljárási költségeket és fájdalomdíjat

Hanem, mikor e légbehűtött »kacsák«-ra jönnek demantálni, reklamálni — sokoldalú munkatársunk valahol a szerelem problémáit tanulmányozza gondatlanul, jó kedvvel. Mi velünk pedig ez idő alatt a két vízbefult ur gorombáskodik. Szidják, hordják az embert, hogy most már fináncznak meg tőzoltónak fürödni sem szabad, mert rögtön azt újságolják, hogy belefultak a vízbe! Botrány!

Ilyen a mi Kari kollégánk instálom szeretettel!

II.

Herczeg Jancsi.

E munkatársunk már egészen más firma! Folyton verseket farag és »hangulatok«-ban utazik. Fekete szemű, komoly gyerek.

Ábrándos álomszuszek.

nyán, elmerül-e még szíved a marcsona sziklák komorságán, ott, hol gyöngyöző habcsillagok enyeleg, bug, csattog a sziklaorommal.

... Ugy mint régen, ketten, szóltanul, epedve, álmodozva tettük. Az a kis házikó, lakatlan, omladozó, melynek lábát buja virágcsokor csókolja, tudom a nyár tündérfényében még színesebb regéket látszik regélni... Télen, mikor itt tavaszidő hinti sugarát, akkor is csupa fény, illat e tájék. S nyáron!...

Tudom, el-elnézed a végtelen, kék-zöld verőfényben csillogó habtükröt s gyönyörködöl a tovailló fehérszárnyú vitorlások siklásán, nem tudsz betelni azzal a sok lefösthetlen, rejtelmes sugárzással s megittasult, kéjes zsi bongással jársz az embertől soha sem tapodott virágligeten...

Leszáll a szürkület... Halk, sejtelmes árny borul, fűre, virágra... Lanya köd uszik a tenger felszínén... Tulnan, mint valami régi-régi ó-stílusú görög város, látszik ide Lussinpiccoló, ódon, sötét körvonala gyertyényfénnyel megvilágítva.

Ugy tetszik, mintha évező-csapások dallamánál ringanánk lágyan csónakunkon, mint egykoron, nyomasztó esőnd borulata szállna szívünkre s mig üdítő lég balzsama árad, a csillagok ezüstös fénye török meg a sötét habokon, mi pedig hangtalan, álmodozva, gyönyörbe, kéjbe elmerülve élünk Lussinhoz.

Zeibongó zaj zavar meg s misztótlanul intünk bucsut egymásnak.

Nap-nap után el-elolvasom azt a kis finomhajú levelet s szívemben dal, vágy fakad merészen, cseng a sokat mondó néhány szócska: »Andiamo ogni giorno in barca... nella bella Coludarz... Adio, jó almokat!

Herczeg János.

Költő és borszakértő!
Keblének mélységét az jellemzi kiválóan, hogy a vedéglői étlapok rendes olvasmányait képezik.

Ami rá van írva azt mind végigolvassa és végigeszi! Roppant »nagy-étkü« gentleman!

Ha valaki ezen csodálkozik munkatársunk foghegyről megjegyzi, hogy ez: »poetica licentia«.

A vagyonos osztályról hallatlanul mérgesen nyilatkozik. Ha a szerkesztő ur megkérdezi néha tőle, hogy:

— No Jancsi van-e pénze? Vagy azt mondja, hogy »volt«, vagy pedig azt, hogy »nincs«.

Egyébként nagy tisztelője a hölgyeknek. Elhiteti velük a gézengúz, hogy fáj a szíve...

Pedig gyomortágulásban szenved! Gyógyírt és receptet kér szókétől, barnától. Verset ír szókének, barnának. Né higyenek neki!

III.

Holló Laczi

Szerkesztőségünknek egyetlen, »tauglich tagja« Holló Laczi!

Különben pedig roppant komoly, ókulás ur, a ki aranymondásokat fordít franciából és életigazságokat idéz Herczeg Jánosnak összes kiadatlan »hangulataiból«!

Egészséges, szép fiu!

A bohémkompániáknak mindenkor szívesen látott tagja, hol gyönyörű tenor hangjával számtalanszor jó hangulatot csinált a busuló, szenvedő lumpok és korhelyek között, mikor elénekelté azt a régi... régi, de rossz nótát, hogy;

»Két kerekű kordén járok,

Mégis szeretnek a lányok«

Minthogy igaz is! Már ugy értem, hogy biciklin jár e derék Laczi ur: ez a »kordé«...

A lányok pedig csak »ugy« szeretik és nem »amugy«

Elég baj ez!

Számos jó tulajdonsága miatt mindenkinek ajánlhatom!

IV.

Ko.—cs. Sándor.

Senkinek a széles világon jó szívvel nem meném ajánlani e munkatársunkat.

Pedig hatásos tárcákat irogat és jóképu ur! A haja »költői« rendtelenségben omlik a homlokára. Magas, vézna természetű, ravasz szemű Romeo, akinek soha sem akad Juliája. Esetleg — néha — egy-egy árván maradt Jucikát hódít meg, a ki a legelső alkalom adtán hűtlen lesz hozzá és csalja...

Savanyu, kesernyész ábrázattal szokott a »Korsón« ácsorogni szívfidalommal, keserűséggel eltelve. S ezt abból következtetem, mivel az orrán keresztül eregeti a szivarfüstöt és értelmetlen szavakat mormog »csirös« kis bauszkája alatt...

Csupán a hitelezőimnek ajánlom figyelmébe...

* * *

Mivel pedig pogány sejtelmeim vannak, hogy e kitűnő urak, mikor a »Korsó«-t elolvassák, — engem azonnal párbajra hívnak, öröklött gyávaságom miatt már előre is kijelentem, hogy egyelőre — mig meg nem békülök — ismeretlen helyre távozom, hol a világ folyásáról szándékozom tünődni és ha sikerül be fogom fejezni, a másik »Korsó«-t, melynek az lesz a címe:

»A szerkesztő ur a standon«.

Dömötör Béla.

H I R E K.

— **Hymen.** Strausz Armin m. á. v. hivatalnok, cs. és kir. tart. élelm. tiszt. Fonyód. Földtelepen eljegyezte, Frank Franciska k. a. t. Buzsákról. Kirchlechner Lajos m. á. v. hivatalnok, cs. és kir. tart. hadnagy Kaposvároft, eljegyezte Brenner János mocsoládi állomásfőnök leányát, Mariskát.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügy-minister Szigethy Antal joggyakornokot a kaposvári kir. törvényszékhez aljegyzőnek nevezte ki.

— **A helybeli vasuti állomás bővítése** munkálatai szépen haladnak előre. A kezdetben oly nagy gondot okozott vízszabályozás kérdése végre szerencsés megoldást nyert s most nagyban dolgoznak a vízvezető csatornák elkészítésén.

Az új áruaktár is már kidugta fejét a földből; a felüljáró alapozási munkálataiból pedig most dolgoznak a középső pilléren. Ez a munka sok gondot okoz az építést vezetőknél, mert a pillér ép a vágányok közé esik és az alapozás a töltéseket megalazítja. A vonatok e helyen a legmérsékletben menethet haladnak át s így a forgalom veszélyeztetve nincs.

— **Vakáció.** Folyó hó 29-én zárta be a főgimnázium jelen tanévét. A Te Deum után Danilovics János igazgató beszámolt az iskolaév munkásságáról, mely mutatja, hogy az eredmény elég kedvező. A buktak száma a tanulóknak körülbelül egy ötöd részére tehető közülük azonban tetemes rész pótvizsgát tehet s így a percent felére redukálódik. A jó tanulók-száma is kielégítő, kik között tetemes (900 frt) összeget osztottak széjjel. Az ide értesítő gondos tartalmi és alaki kiállításra bármely tanintézet mintájául szolgálhat. Szépen van megírva az a pontos és nevezetes áramlat, történelmi, mely az új főgimnáziumot létesítette és ez is, valamint az értesítő nagy gondolja, Priliszauer Adolf tanár érdeme. A jelen értesítőben tudomást veszünk arról is, hogy a tanári kar változásán ment keresztül. Így a tanfelügyelővé kinevezett Beksics Ignác helyébe dr. Kohlbach Bertalan, Poppovich György helyébe pedig Áldor Imre, hírneves író lépett, ki hajdan ismert hírlapíró és politikus volt. Irodalmi munkássága, jeles riportai, történelmi munkái általánosan kedveltek. S az ifjak, (különösen az érettségi zótanulók) szép, önálló gondolkodásra és lelkesülésre valló feleletein érzett, nemcsak a tanár, de az író, a tudós és a lelkes szívű ember tanítása is. Ezekben kívántunk röviden leszámolni az értesítőről, melyre még visszatérünk.

— **Kaposvár város ivóvízkérdése.** Dr. Szaplonczay Manó megyei tiszt. főorvos, alapos és fölőtte érdekes füzetet adott ki ezen a címen. Mély tudással mutatja ki hogy városunkban gyakran pusztító járványok a rossz ivóvíznek tulajdoníthatók. A

egyedüli eszköz, a forrásvíz élvezése. Ennek kivihetőségéről, valamint az egész füzetről bővebben legközelebb szólunk. Összegében elkerülhetetlen, hogy Kaposvár ne kényszerüljön forrásvizet használni ivóviznek. Ennek költségeiről, kivihetőségéről, melyet oly szépen old meg ez a derék munka, legközelebb bővebb alapon fogunk számot adni.

— **Jégvihar.** Szépen álltak a vetések, gyönyörűség volt nézni. A multkori hosszas esőzések sem igen ártottak meg neki. Örült a gazda Isten áldásának, örömmel gondolt Péter-Pál napra, a mely után megpendül a szabadban az élesre fent kasza, hogy learassa a gazda fáradságos munkájának jutalmát. És ime, rövid néhány óra alatt tönkre van téve az öröm, a határon jégfelhő vonul keresztül és a leomló jégtömeg tönkreteszi a termést. Megyénket is ugyan csak meglátogatta az Isten haragja. Legnagyobb kárt okozott a jég a lengyeltőtűi járásban, valamint Osztopán Somogyvár, Jaád, Kis-Korpád, Csököly és Gige községben. Jutott azonban az áldásból a megye déli részének, sőt városunk közvetlen szomszédjának, Szenna községnek is.

— **Fonyód-fürdőtelepen** igazán mozgalmass az élet, alig van olyan ház, a hol idegen vendégek ne lennének szálláson, mert a szállodában már szoba nem kapható. Csakugy tarkál a part a délelőtti órákban az üdülő közönségtől. Egyszóval Fonyód-fürdő-telep, elmondhatjuk, hogy két rövid év alatt, már tekintélyes fürdő-helylyé lett, és hogy ez most már rohamosan fog haladni a teljes kifejlődés felé, ahhoz többé kétség nem férhet.

— **Philippovich István** a kultuszminiszter által Somogyvármegyébe áthelyezett kir. segédtanfelügyelő — folyó hó 2-án hivatalos működését megkezdette.

— **Elgázolta** a vonat. A déli-vasút gyorsvonata — mint tubósítónk írja — mult hó 24-én elgázolta a 124. számú pályasírra nejt, a ki szenvedett sérülések folytán rögtön meghalt.

— **A kir. tanfelügyelőség** hivatalos órái július hó elsejétől kezdődőleg reggel 7-től d. u. 1 óráig fognak megtartatni.

— **Holdfogyatkozás volt** folyó hó 3-án, mely alkalommal csaknem teljesen elsetetődött a hold. Az égboltozat felhőtlen lévén, igen sokan gyönyörködtek Fonyód-fürdőtelepen a fenséges Balaton tükreán a szép égi tűneményben.

IRODALMI KERT.

Báli emlékek.

Szolt' édes hangja a zenének,
Mihéntha bűbajos tündérek
Varázsos tánczot lejténének;
Ugy tetszett nekem az a látvány,
Mikor a nagy teremben állván,
Végignéztem a sok szép lánykán.

Kábitó képtől meghatottan
A szép sereg közt megállottam:
S az ingó, nagy tömegből nyomban
Kivált egy bájos nő alakja,
Ruhája, fodros, tiszta habja
Előttém szépen elhaladva.

Mosoly sugárzott kék szemében
S midőn e két csillagba néztem,
Rebegttem lázas epedésben:
Te vagy az, lelkemnek bálványa,
Te, a kedves, mosolygó lányka,
Eltemnek édes üdve, álma...

Neved suttogva önfeledten
Karsu derekad átöleltem
S repültünk át a fényes termen...

Hószin kaesód fűzve karomba
— Bár mindörökkön tartott volna —
Sétáltunk lassan, andalogva...

Borongva gondolok a bálra,
Midőn szemed fényes sugára
Ragyogva hullott bus orcámra...
S szivem megtelik újra kéjjel
Lázás örömmel, üdvösséggel,
Miként ez édes, bűvös éjjel.

Vajda Elemér.

A szerelem.

... Nem tudom, hogy van, sokszor önkéntelenül is egy ösmeretlen világba jutok, a hol a mult sötét távlatából megjelennek egyes alakok. Jönnek, jönnek azon a hosszú uton, némelyik arcán az öröm látszik, a másikon valami borus fájdalom ül és úgy jön szomorú arczczal, kisírt szemmel, gyászosan.

Minél közelebb érnek hozzám, annál ösmerősebbek lesznek, némelyiküket egészen felösmerem, tisztán látom kibontakozni abból a ködből, a minék a neve: feledés.

Hosszasan elnézem ezeket a ködbe meg árnyba foszló alakokat és — mintha ajkuk lett volna —, elkezdene beszélni a multról, örömről, szerelemről, boldogságról, kínról, szenvedésről... Hiszen régi ösmerősök.

Aztán eltűnnek és megjelen egy szép, lengő árnyék, leomló, dusfekete hajzata van, szelid, jósaágos szemmel tekint rám és suttog a mi szerelmünkről. Mindig csöndesebb, lágyabb lesz a hangja, aztán könybe borul a szeme és sir-sir keservesen, igazán...

Halvány szomorú az arcza, mintha sok lelki szenvedésen ment volna keresztül. Mégis a legszebb valamennyi fantóm között.

... Közbe-közbe valami nagyon szomorú nóta is belecsendül az egészbe — az én ébrenálmodásonba, az is tele van gyászszal, mintha, csak két tönkretett lelkét kísérne a temetőbe: egy szerelmes, boldogtalanleányt s egy pályatévészett nyomorult fiút....

... Mikor vége van ennek az álomszerű jelenésnek, elkezdek gondolkozni, hiszen olyan jól esik visszagondolni a multra.

Mert én is szerettem, tiszta, szentséges szerelemmel!...

I.

Megdobban a szivem, valahányszor te-read gondolok: szerelem! Valami jóleső, mámorba ringató illatot érzek, a május illatát és beleképzelem magam abba a korb, a mikor még szerettem, hittem, a mikor még a szenvedés is öröm volt nekem.

Tudom, érzem, gyöngye az én tollam ahhoz, hogy leírja azt a nagy szerelmet, most... kopott, üres szívvvel. Gyöngeségem tudatában szeretném visszerezni a sok el-pazarolt csókjaimat és a könnyelműen eltékozolt érzéseket. Hiába, hiába...

... Ott könyököltünk az ablakban és néztünk le a körrutra, a hol valami lázas idegességgel mozgott a nép.

Este volt, egyike azoknak a kellemes nyáreleji estéknek, a mikor még a fővárosiak is szívnak egy csöpp üde egészséges levegőt.

Azért ellepték az aszfaltot. Fölhangzott egy-egy jókedvű kacagás is, egyébként nincs semmi különös az egészben — haladt lassan, nagyon lassan, hosszú széles szalagban a nép, szinte czammogott. Hasonlított az egész egy fiatal, életerős asszonyhoz, a ki leánykorában oly könnyen mozgott és mihelyt pár hónapos asszony, sétaközben

elegáns lomhasággal kapaszkodik a férje karjába.

... Hosszasan néztünk egymás szemébe. Jó volt egy pillanatra megfedkezni mindentől-mindenről.

Azt hittük a mi szerelmi extazisunkban, hogy nincs az életben boldogtalanság.

Visszagondoltunk arra az estére, a mikor a Nemzeti Színházban végignéztünk Pailleron pompás darabját; »A hol unatkoz-nak« és annyira lelkesedtünk Reville herczegnőnek azért a mondásáért: »Higgyék el, az életben a legnagyobb gyönyörűség a szerelem!«

Nem voltunk képesek odapillantani az élet kulisszái mögé, a honnét sokszor fájdalmas sóhajtás, szivettépő sirás hallatszik. Azt se tudtuk, mi lesz: csak annyi volt az egész: szerettük egymást azzal az örületes szerelemmel, úgy a hogy csak egyszer képes az ember szeretni, szerettük egymást azzal az édes, boldogságos érzellemmel, a mit most sokszor szentimentalizmusnak gondolok.

Istenem! olyan jó is volt akkor egy perczre megfedkezni a világról...

De azután, mintha hűvös szél jött volna a városírt felől, fölébredtünk az álomból, ujjaink hirtelen kisiklottak egymásból: Eszünkbe jutott, hogy mi soha — de sohase lehetünk egymásé.

És akkor odahajtottad a fejedet a vállomra és azt daloltad elhaló, suttogó hangon:

»Mit is ér a mi szerelmünk,
Ha egymásé nem lehetünk
Sohasem«...

II.

... A bucsuzás. Attól féltünk leginkább, de hiába. Szerettem volna egyszerűen megszököni, hogy ne tudj semmit rólam, de nem lehetett. Mikor elmentem azon a szép nyári délelőttön a házatok előtt, valami legyőzhetetlen vágy fogott el, hogy mégis látnom kell téged.

Azt hittem, jót tesz a bucsuzás.

Mit is kerestem volna ott melletted: szegény, nyomorult, szürke gyerek, a kinek nem volt egvebe, csak a szíve, az meg mit ér a mai világban: semmit.

Te hozzászoktál a fényhez, a gazdagsághoz, én a szenvedéshez.

Már előre próbálgattam, mit fogok neked mondani. Hát csak azt: Etuska feledjen el, hiszen úgy sem ér a mi szerelmünk semmit... Mégis most is látalak képzeletben.

Ki volt sirva a szemed és én olyan szomorúnak láttam mindent abban a pazar elegánciával berendezett szobában.

Temetés volt a mi bucsuzásunkban.

Eltemettük azt a mélységes, szenvedésben is boldog szerelmet.

Hasonlított a mi bucsuzásunk egy zseniális, fiatal festő képébe. Egy szegény asztalos családjában meghalt valaki: Szomorú csöndesség volt a kis szobában és az édes atya fájdalomba borult arczczal gyalulja a koporsót. Ott künn pedig ragyogó napfény sziporkázik, mintha semmi köze se lenne a természetnek ahhoz, csak ott, ebben a kis szobában van gyász.

... Mi is sirattuk, eltemettük, gyászoltuk a szerelmünket és míg kívülről behatolt a zaj a viad, kacagás a szobában és a nehéz selyemfüggönyön beszűrődő nap-sugár vigan tánczolt a butordarabokon, addig — micsoda antitézis! — szomorú, megtépett szívvvel bucsuztunk.

Most már csak arra emlékszem, amikor te odaültél a zongorád mellé és ezt a nótát játszottad:

Ha te elmész nemsokára messzire,
Jutok-e majd néha-néha eszedbe?...

A végén reáborultál a zongorára és ott zokogtál csöndesen.

Mindig jobban közeledett az idő, válnom kellett.

Es én nem tudtam azt mondani neked; feledj el!... Deliriosos fejjel suttogtam: Gondolj néha rád, a mint én nem feledek el téged soha és fájó szívvel gondolkodok rád a sirig, a siromon túl is....

Nem is tudtam, hogy értem le a lépcsőn, csak arra emlékszem, amint ott lenn az utcán fülembe tódult a zaj. Fölértem.

Álom volt minden...

III.

.... Sokat változtam azóta.

Hidegebb lett a szívem, tévelyegtem a világban, küzdtem, reméltem és — elbuktam. Mi is lett volna a célom?

Téged mégsem feledtelek el. Kereslek má-nak a képében, aki szinte olyan szép barna leány legyen, mint te voltál, szinte olyan szelíd, jóságos szeme, arcza legyen, mint neked volt.

Mert úgy vágyom a szerelemre!... Istenem, mennyire tudnám szeretni azt, a ki te hozzád hasonló, odaadnám az egész életemet egy ölelésért, egy csókjáért, imádni tudnám, szeretni hűséggel, szerelemmel, úgy, a mint az ilyen vén, dőre gyerek képes szeretni.

Higgyétek el, nem fixa idea ez.

... Csak attól rettegek, a mikor beteges aggyal, fekete reménytelenséggel tépelődve eltévedek egy másik világba és egy végtelenül szomorú melódiát hallok.

Csak nevesselek!

Olyan melódia ez, a miben egy élet, egy fiatal élet összecsapása, reménye van el-síratva, csak én hallok, a mint azt sirja lassan, szinte rémesen az én összeroppanni készülő szívemnek.

Édes lesz ott megpihenni,
Oda lenn már nem fáj semmi,
Nem fáj semmi!...

Mintha csak két tönkrement lelket kísérné ez a nóta a temetőbe: egy szerelmes, boldogtalan leányt és egy pályatévész-tett, nyomorult fiút....

Kovács Sándor.

Szerkesztői üzenetek.

— K. S. »A réginek« című versei nem fakadtak ihletből s föllötte pongyolák. Jobban is szokott ön írni... Homeros dormit. Tárcajaja szép, bevált...

— S. O. Nagysádl! Nincs olyan szép irodalmi műfaj, mely a nők bájaival vete-kedhetnék... Elégédjék meg ezzel a her-vadhatatlan babérral.

— Lumpaciuss. Hogy ki ír e néven? Nem árulhatjuk el nyilvánosan, bár ha el-fárad szerkesztőségünkbe, szívesen adunk fölvilágosítást. Hogyne! Ha úgyesen van megírva, szívesen közzéadjuk a Korzó-rovatban.

— R. B. Hányféle párbaj van? Kard-párbaj, pisztolypárbaj, de legsúlyosabb a házastársak pár-baja.

— V. Elemér Faluszemes. A »Versek« jelzési üzenet nem önnök szolt, ellenben a másik, melynek az volt a tendenciája, hogy ön képes alkotni, önhöz volt címezve. Lap-punk 7-ik számában hoztuk »Lázban« című versét, jelen számunkban is közzéadjuk, ime az egyiket bár korrigálva s egy versszak kihagyásával. A harmadik kissé gyöngye: nem jöhet. Hogy ily későn került elő, annak az oka az, hogy a sok irat között sokáig nem találtuk. Üdvözlét!

Nyiltér*).

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény: május 1-től szeptember 31-ig.

Kiváló gyógyhatással bir

női bajokban s altesti bántal-makban.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

23503. sz. 1898.

Árlejtési hirdetmény.

Somogyvármegye törvényhatósági útjain 1898. évben újból építendő műtárgyak, valamint a felállítandó karfák és kerékvetők szállításának biztosítása céljából Kaposvárott, vármegye székházának kistermében (földszint jobbra)

folyó 1898. évi július hó 12-én

reggeli 10 órakor versenylárgyalás fog tartatni.

Szóban forgó építkezésekre az egyes járasok szerint a következő összegek vannak előirányozva:

I. A lengyeltóti járas területen felállítandó karfák és kerékvetőkre 189 frt 20 kr.

II. I/a. csurgói járas területén építendő műtárgyakra 1750 forint 25 kr.

2.) Ugyanott felállítandó kerékvetőkre 60 frt.

III. A nagyatádi járasban felállítandó kerékvetőkre 96 frt.

IV A marczali-i járasban felállítandó kerékvetőkre 120 frt.

V. A szigetvári és barcsi járasokban felállítandó karfák és kerékvetőkre 908 frt 40 krajczár.

A száabályszerűen kiállított 50 kros bélyeggel ellátott s a kellő 10% bánatpénzt tartalmazó írásbeli ajánlatok csak is az árlejtés megkezdése előtt d. e. 9 óráig fogadhatnak el, később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Ajánlatok az egyes járasok szerint úgy a karfák és kerékvetőkre, valamint a betoncső átereszekre, a többi műtárgyaktól elválasztva külön külön is adhatók be.

Az ajánlatokban azon egyénnek vagy cégnek neve, polgári állása és lakhelye, melyek az esetleg kötendő szerződésbe mint szerződő felek beiktatandók lesznek, határozottan megjelölendők.

Az ajánlatban továbbá kiteendő betűkkel és számokkal azon százalék, melynek a költségvetésben foglalt árból való leengedése, esetleg ezen való felülfizetése melletthajlandó az ajánlat tárgyát képező munkára avagy szállításra vállalkozni.

Kiteendő végre az ajánlatban, hogy ajánlattevő az építési műveletet, a helyi viszonyokat teljesen ismeri.

Oly ajánlat, mely nem határozott árt tartalmaz, figyelembe nem vétetik.

A bánatpénz vagy készpénzben, vagy Magyar járadék (Rente) kötvényekben, Magyar Földtehermentesítési kötvényekben, szállodézsma váltáság kötvényekben Magyar vasuti kötvényekben az állami kamat biztosítással ellátott és a forgalmak egész kiterjedésükben átadott Magyar vasutak elsőbbségi kötvényeiben esetleg egyéb óvadékképes értékpapirokban teendők le.

A műveleti iratok a somogyvármegyei m. kir. építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban betekinthetők.

Kaposvár, 1898. június hó 24-én:

Somogyvármegye alispánja szabadságon:

GABSOVITS, főjegyző.

Kaposvár rdtv. polgármesterétől.

6742/898 sz.

Pályázati hirdetmény.

Kaposvár rdtv. képviselő testülete elhatározta, hogy a szabadságharc nagy hőse **Kossuth Lajos** életnagyságu arczképét a gyűlés terme számára megfesteti. Az e tárgyban nyert megbízás folytán ezen életnagyságu kép megfestésére és teljes előállítására ezennel pályázatot hirdetek olykép, hogy akik ezen arczkép megfestése megfelelő díszes kerettel ellátására szóval a kép teljes előállítására vállalkozni kívánnak, ebbeli ajánlataikat műszaki körülírással **folyó évi augusztus hó 15-ig** hozzám adják be.

A képnek Kossuth Lajos 1848-iki életnagyságu képét kell ábrázolnia.

A kép teljes előállítási költsége 600 frt irván, hatszáz frtot meg nem haladhat.

A kép az ajánlat elfogadásától vett értesítés után hat hó alatt szállítandó.

Kaposvár, 1898. június 23.

NEMETH, polgármester.

és

HALHÓLYAG

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára. Ára tuczonként eredeti porizsi csomagolásban 80 krtól 8 frtig.

Megrendelések pontosan és diszkrétan eszközöltetnek.

KELETI J

cs. és kir. szab. kötszer-gyár.

BUDAPEST, IV, koronaherczeg-utca 17. szám.

Árjegyzék ingyen és bérmentve zárt borítékban.

10 forintnyi megrendelésnél 15% árengedmény.

Az összes betegápoláshoz szükséges szerek és cikkekéről képes árjegyzék kívánatra szintén díjmentesen küldetik.

Csak fiatal emberek

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főleg tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsammal** kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg. I üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszer-tára BUDAPEST.

V., Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.) Kapható minden nagyobb gyógyszer-tárban.

Postai megrendelések czime: **Zoltán gyógyszer-tár Budapest.**

Főraktár Kaposvárott

BABÓCHAY KÁLMÁN gyógyszer-tárában

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK NEVELŐ- ÉS TÁPINÉZETE KAPOSVÁROTT.

82. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY!*)

A magyar kir. államvasutak kaposvári nevelő-tápinézet igazgatósága az 1898. évi szeptember hó 1-től 1899. évi augusztus hó 31-éig szükséges élelmiszerek (marhahús, sertéshús, zsír, hentesárúk, liszt, kenyér, zöldség, burgonya, tej, fűszerárúk és egyéb cikkek) szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok folyó évi július hó 21-éig déli 12 óráig nyújtandók be alólirott igazgatóságnál.

A külön szállítási feltételekben megállapított bánatpénz **1898. évi július hó 20-áig déli 12 óráig** teendő le, illetve posta útján küldendő be a zágrábi üzletvezetőség gyűjtő pénztárához hivatkozással jelen pályázati hirdetményre.

A pályázatra nézve a máv.-nál érvényben levő 122291/96. sz. a. kiadott általános szállítási, valamint ezen ügyletre nézve még külön megállapított részletes szállítási feltételek mérvadók. Ugy az általános mint a külön megállapított részletes szállítási feltételek alólirott igazgatóságnál betekintheők; illetve a 122291/96. sz. a. kiadott általános szállítási feltételek 25 kr. előzetes beküldése mellett a máv. igazgatóság budapesti nyomtatványtáránál, a még külön megállapított részletes szállítási feltételek pedig alólirott igazgatóságtól díjlanul kaphatók.

A használandó ajánlati mintát, melyben a szükségelt összes élelmi cikkek felsorolva vannak, szintén alólirott igazgatóság szolgálat ki díjlanul.

Ezen feltételeknek meg nem felelő ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Kaposvár, 1898. július hóban.

A magyar kir. államvasutak kaposvári nevelő-tápinézet Igazgatósága.

*) Utánnymás nem díjaztatik.